

Protokół kontroli

przeprowadzonej w Urzędzie Miejskim w Sokółce, ul. Plac Kościuszki 1 (kod: 16 – 100 Sokółka), nr statystyczny 000523353, zwanym dalej „Urzędem”.

Burmistrzem Sokółki od 1 grudnia 2006 roku jest Pan Stanisław Małachwiej.

(Dowód: akta kontroli, str. 2 - 3)

Kontrolę przeprowadził Janusz Zawirski – główny specjalista kontroli państwowej z Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 69911 z dnia 29 marca 2010 r., w okresie od 7 kwietnia do 1 czerwca 2010 r., z przerwami w dniach: 26 – 30 kwietnia, 4 – 13 oraz 19 - 31 maja 2010 roku.

(Dowód: akta kontroli, str. 1)

Kontrolą objęto realizację zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w latach szkolnych 2007/2008 – 2009/2010 (I kwartał).

W toku kontroli ustalono, co następuje:

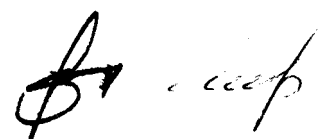
1. Stan i struktura placówek wychowania przedszkolnego

Zgodnie z zapisami § 1 uchwały Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2004 r. w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przez Gminę Sokółka, w latach szkolnych 2007/2008, 2008/2009 i 2009/2010 (I kwartał) na terenie miasta i gminy Sokółka funkcjonowało 5 przedszkoli publicznych (oznaczonych numerami od 1 do 5), do których uczęszczało (według stanu wykazanego w dziennikach zajęć):

- w roku szkolnym 2007/2008 - 478 dzieci (w tym: 24 poniżej 3 lat, 82 w wieku 3 lat, 121 czterolatków, 131 pięciolatków, 119 sześciolatków i 1 siedmiolatek),
- w roku szkolnym 2008/2009 - 468 dzieci (odpowiednio: 18, 92, 106, 127, 125 i 0),
- w roku szkolnym 2009/2010 (I semestr) - 440 dzieci (odpowiednio: 14, 90, 116, 108, 111 i 1),

Ponadto – stosownie do postanowień § 2 ww. uchwały Rady Miejskiej – na terenie Gminy Sokółka funkcjonowało 9 oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w Szkole Podstawowej w Nr 1 w Sokółce (dwa) oraz po jednym w Szkołach Podstawowych w: Boguszach, Geniuszach, Janowszczyźnie, Starej Kamionce, Maławiczach Dolnych, Starej Rozedrance i Lipinie (przy czym oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Lipinie funkcjonował do końca roku szkolnego 2007/2008). Do placówek tych uczęszczało w badanych latach szkolnych odpowiednio: 127, 121 i 134 dzieci w wieku 5 - 6 lat.

(Dowód: akta kontroli, str. 4 – 6 i 35 - 36)

Uchwałami Rady Miejskiej w Sokółce z 27 maja 2008 r. w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Lipinie (Nr XXIII/177/08) oraz w sprawie zmiany sieci przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Sokółka (Nr XXIII/179/08), zlikwidowano Szkołę Podstawową w Lipinie i oddział przedszkolny w tej szkole, poczynając od roku szkolnego 2008/2009. Wszystkim uczniom i dzieciom z tej placówki zapewniono możliwość kontynuowania nauki i opieki w Szkole Podstawowej w Starej Kamionce i w oddziale przedszkolnym w tej szkole (oddalonej od Lipin o 12 km) wraz z bezpłatnym dowozem autobusem szkolnym. Z możliwości tej nikt nie skorzystał, gdyż wszystkie dzieci kontynuowały naukę w tym samym budynku, w nowoutworzonej szkole niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej prowadzonej przez Stowarzyszenie Społeczno-Kulturowe wsi Lipina. Na podstawie zarządzenia Nr 293/08 Burmistrza Sokółki z 1 lipca 2008 r. i umowy dzierżawy z 4 lipca 2008 r., zawartej ze Stowarzyszeniem Społeczno-Kulturowym wsi Lipina, na czas nieoznaczony wydierzawiono budynek szkoły (o powierzchni 590 m²) wraz z budynkiem gospodarczym (208 m²) i działką o powierzchni 2,3600 ha. Dzierżawcę, zgodnie z § 2 ust. 1 umowy, zobowiązano do prowadzenia szkoły niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, poczynając od roku szkolnego 2008/2009.

(Dowód: akta kontroli, str. 4 - 14)

Zastępca Burmistrza Sokółki wyjaśnił, iż „Powodem likwidacji Szkoły Podstawowej w Lipinie i oddziału przedszkolnego w tej szkole była mała liczba uczniów uczęszczająca do tej placówki”.

(Dowód: akta kontroli, str. 29 – 30)

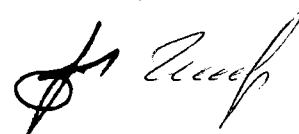
Z arkusza organizacyjnego Szkoły Podstawowej w Lipinie wynika, że w roku szkolnym 2007/2008 do oddziału przedszkolnego uczęszczało 4 dzieci, zaś do szkoły podstawowej – 27 dzieci.

(Dowód: akta kontroli, str. 31 – 34)

W Gminie, w latach szkolnych 2008/2009 i 2009/2010, utworzono także:

- 5 zespołów wychowania przedszkolnego, tj. po jednym w Szkołach Podstawowych w: Boguszach, Janowszczyźnie, Lipinie, Malawiczach Dolnych i Starej Rozedrance, funkcjonujących wyłącznie w roku szkolnym 2008/2009, do których uczęszczało 67 dzieci w wieku od 3 do 5 lat,
- 7 punktów przedszkolnych, tj. po jednym w Szkołach Podstawowych w Boguszach, Geniuszach, Janowszczyźnie, Starej Kamionce, Malawiczach Dolnych, Starej Rozedrance i Lipinie, funkcjonujących od 1 października 2009 r., do których uczęszczało (w I semestrze) 95 dzieci w wieku od 3 do 5 lat. (Dowód: akta kontroli, str. 15 – 24 i 27).

Placówki te zostały utworzone w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego) - Priorytet IX

(Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), Działanie 9.1.1. (Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej). Program ten dotyczył realizacji dwóch projektów pn. „Zapraszamy do przedszkoli i klubów przedszkolaka”, opracowanych przez zastępcę Burmistrza Sokółki (nadzorującego m. in. sprawy oświatowe) we współpracy z dyrektorkami przedszkoli samorządowych. Zgodnie z zawartymi umowami (24 października 2008 r. i 3 listopada 2009 r.) z Instytucją Pośredniczącą, tj. Samorządem Województwa Podlaskiego, Gmina otrzymała w 2008 r. (w dziale 853 – pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej) na funkcjonowanie 5 zespołów wychowania przedszkolnego - 66.740 zł, z czego wydatkowano 66.216 zł (99,2%). Pozostałą kwotę zwrócono do Instytucji Pośredniczącej. Natomiast na funkcjonowanie 7 punktów przedszkolnych w 2009 r. otrzymano 223.029 zł, z czego wydatkowano – 192.364 zł (86,2%). Niewykorzystane w 2009 r. środki – zgodnie z umową – wykorzystano w I kwartale 2010 roku. Na 2010 r. Instytucja Pośrednicząca przyznała kwotę 281.366 zł, z czego w I kwartale wydatkowano 69.447 zł (24,7%). Zgodnie z zapisami umów, w latach 2008 - 2009, dofinansowanie ww. programów obejmowało wszystkie kwalifikowalne wydatki określone w rozdziale 3 „Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki” – opracowanych (dla obu projektów odpowiednio 20 lutego 2008 r. i 29 grudnia 2009 r.) przez Ministra Rozwoju Regionalnego. Stosownie do zapisów ww. Wytycznych za wydatki kwalifikowalne uznawano wszystkie wydatki niezbędnych do realizacji projektów, które dotyczyły głównie: wynagrodzeń personelu, zakupu wyposażenia do zespołów wychowania przedszkolnego i punktów przedszkolnych, zakupu materiałów do prowadzenia zajęć i opłacenia wycieczek edukacyjnych. Gmina, w latach 2008 – 2009, nie partycypowała w kosztach funkcjonowania tych programów (nie licząc kosztów utrzymania pomieszczeń, które mieściły się w budynkach szkół podstawowych). Natomiast – zgodnie z zapisami § 4 umowy o dofinansowanie projektu z 3 listopada 2009 r. – w I kwartale 2010 r. z budżetu gminy dofinansowano działalność punktów przedszkolnych w kwocie 6.965,59 zł (tj. 2% wartości projektu). Środki te przeznaczone na dofinansowanie wynagrodzenia personelu.

(Dowód: akta kontroli, str. 67)

Szczegółowe dane dotyczące stanu i struktury placówek wychowania przedszkolnego w gminie Sokółka przedstawiono w poniższym zestawieniu:

Rodzaj placówki	Liczba placówek			Liczba miejsc/liczba dzieci (uczniów)		
	2007/2008	2008/2009	2009/2010 (I semestr)	2007/2008	2008/2009	2009/2010 (I semestr)
Publiczna (przedszkola)	5	5	5	550/478	550/468	550/440
Niepubliczna	0	1	1	-	25/4	25/3

Integracyjna	0	0	0	-	-	-
Specjalna	0	0	0	-	-	-
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	9	8	8	225/127	200/117	200/131
Inne formy wychowania przedszkolnego, w tym:						
- punkty przedszkolne	0	0	7	0	0	100/95
- zespoły wychowania przedszk.	0	5	0	0	75/67	0
Alternatywne formy wychowania przedszkoln. finansowane ze środków UE	0	x	x	-	x	x
Razem	14	19	21	775/605	825/656	850/669
Liczba przypadków indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego	-	-	-	0	0	1

(Dowód: akta kontroli, str. 27)

Zgodnie z wymogami odpowiednio § 4 pkt. 1 i § 2 pkt. 1 rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2008 r. i 27 maja 2009 r. w sprawie rodzajów i innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania¹, organy prowadzące każdy zespół wychowania przedszkolnego lub punkt przedszkolny uzyskały pozytywne opinie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokółce oraz Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sokółce o zapewnieniu bezpiecznych warunków pobytu dzieci w lokalu, w którym mają być prowadzone zajęcia w ramach punktu lub zespołu. (Dowód: akta kontroli, str. 25 - 26)

1.1. W opracowanym w kwietniu 2008 r. Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Sokółka na lata 2008 – 2013, nie uwzględniono zagadnień dotyczących strategii gminy w zakresie wychowania przedszkolnego. Zastępca Burmistrza Sokółki (nadzorujący m. in. działania w zakresie oświaty i spraw społecznych) wyjaśnił, że „Nie zachodziła taka potrzeba, gdyż na terenie gminy sieć placówek wychowania przedszkolnego jest bardzo dobrze rozbudowana i tym samym zapewnia wszystkim dzieciom miejsce w tych placówkach.”

(Dowód: akta kontroli, str. 28 i 29 – 30).

1.2. Do dnia zakończenia kontroli Gmina nie przekształcała przedszkoli działających jako zakłady budżetowe w jednostkę budżetową. Zgodnie z art. 14 pkt. 2 w zw. z art. 123 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych², zadanie to powinno być wykonane do 31 grudnia 2010 roku.

¹ Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 38 ze zm. i Dz. U. z 2009 r. Nr 83, poz. 693

² Dz. U. Nr 157, poz. 1241

Zastępca Burmistrza Sokółki wyjaśnił, że „Z uwagi na duży zakres pilnych zadań realizowanych przez Urząd, zadania te zostaną rozpoczęte we wrześniu 2010 r. i zostaną ukończone przed obowiązującym terminem”. (Dowód: akta kontroli, str. 28 i 29 – 30)

2. Zasięg (stopień upowszechnienia) wychowania przedszkolnego wśród dzieci od 3 do 6 lat oraz dostępność do usług świadczonych przez placówki przedszkolne

Z gminnej ewidencji ludności wynika, że na terenie gminy Sokółka, w roku szkolnym:

a) 2007/2008 było zameldowanych 996 dzieci w wieku od 3 do 6 lat, z tego:

- w wieku 3 lat – 225 dzieci, spośród których do placówek wychowania przedszkolnego uczęszczało 106 (tj. 47,1%% wszystkich dzieci w tym wieku z terenu gminy),
- w wieku 4 lat – 245 dzieci, spośród których do placówek wychowania przedszkolnego uczęszczało 121 (49,4%),
- w wieku 5 lat – 273 spośród których do placówek wychowania przedszkolnego uczęszczało 140 (51,3%),
- w wieku 6 lat – 253 dzieci, spośród których do placówek wychowania przedszkolnego uczęszczało 237 i 2 dzieci do I klasy szkoły podstawowej (94,5%)

b) 2008/2009 było zameldowanych 1.003 dzieci w wieku od 3 do 6 lat, z tego:

- w wieku 3 lat – 264 dzieci, spośród których do placówek wychowania przedszkolnego uczęszczało 143 (tj. 54,2%% wszystkich dzieci w tym wieku z terenu gminy),
- w wieku 4 lat – 223 dzieci, spośród których do placówek wychowania przedszkolnego uczęszczało 130 (58,3%),
- w wieku 5 lat – 249 spośród których do placówek wychowania przedszkolnego uczęszczało 145 (58,2%),
- w wieku 6 lat – 267 dzieci, spośród których do placówek wychowania przedszkolnego uczęszczało 238 i 2 dzieci do I klasy szkoły podstawowej (89,9%),

c) 2009/2010 (I semestr) było zameldowanych 982 dzieci w wieku od 3 do 6 lat, z tego:

- w wieku 3 lat – 260 dzieci, spośród których do placówek wychowania przedszkolnego uczęszczało 144 (tj. 55,4% wszystkich dzieci w tym wieku z terenu gminy),
- w wieku 4 lat – 263 dzieci, spośród których do placówek wychowania przedszkolnego uczęszczało 155 (58,9%),
- w wieku 5 lat – 222 spośród których do placówek wychowania przedszkolnego uczęszczało 168 (75,7%),
- w wieku 6 lat – 242 dzieci, spośród których do placówek wychowania przedszkolnego uczęszczało 201 i 18 dzieci do I klasy szkoły podstawowej (90,5%).

(Dowód: akta kontroli, str. 35 - 38.)

Ponadto, w latach szkolnych 2007/2008, 2008/2009 i 2009/2010 (I semestr) odpowiednio: 14, 27 i 23 dzieci sześciolletnich – zameldowanych na terenie gminy – nie realizowało obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego w gminnych placówkach wychowania przedszkolnego z powodu wyjazdu z rodzicami za granicę do: Wielkiej Brytanii - 31 dzieci, Belgii - 22, Francji - 3 Holandii - 2, i Włoch – 1 dziecko oraz innych miejscowości w Polsce, tj. do Białegostoku - 3 dzieci, Kuźnicy - 1 i Nowych Piekut - 1 dziecko. Tak więc, uwzględniając wszystkie dzieci sześciolletnie w latach szkolnych 2007/2008 – 2009/2010, nie było przypadku niezrealizowania tego obowiązku przez sześciolletnie dzieci zamieszkałe na terenie gminy, wynikającego z art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³. (Dowód: akta kontroli, str. 46)

2.1. Do 5 przedszkoli samorządowych z terenu gminy Sokółka, w latach szkolnych 2007/2008, 2008/2009 i 2009/2010, uczęszczało (według maksymalnych stanów wykazanych w dziennikach zajęć) odpowiednio: 478, 468 i 440 dzieci w wieku od 2,5 do 7 lat. Przy czym, w części oddziałów łączono dzieci w różnym wieku, przykładowo: do jednej grupy uczęszczały dzieci w wieku 2,5, 3 i 4 lat lub 4, 5 i 6 lat. Natomiast w arkuszach organizacyjnych (zatwierdzonych w maju 2007, 2008 i 2009 r.) zaplanowano, że w poszczególnych oddziałach będzie można łączyć dzieci: trzyletnie z czterolletnimi oraz pięcioletnie z sześciolletnimi, bez określenia jednak liczby dzieci w poszczególnych oddziałach. I tak:

a) w roku szkolnym 2007/2008:

- do Przedszkola Nr 1 w Sokółce, o 125 miejscach, uczęszczało łącznie 110 dzieci, w tym do: oddziału I - 26 dzieci (tj.: 1 dziecko poniżej 3 lat, 8 trzylatków i 17 czterolatków), oddziału II – 25 dzieci (tj. 10 trzylatków i 15 czterolatków), oddziału III – 30 dzieci (tj. 12 pięcioletników i 18 sześciolatków), oddziału IV – 29 dzieci (14 pięcioletników i 15 sześciolatków). Natomiast w arkuszu organizacyjnym zaplanowano, że do 4 oddziałów będzie uczęszczać 100 dzieci, w tym: 14 trzylatków, 29 czterolatków, 24 pięcioletników i 33 sześciolatków;
- do Przedszkola Nr 2 w Sokółce, o 100 miejscach, uczęszczało łącznie 73 dzieci, w tym do: oddziału I – 28 dzieci w wieku 3 – 4 lat (tj. 5 dzieci poniżej 3 lat, 9 trzylatków i 14 czterolatków), do oddziału II - 22 dzieci (tj. 1 czterolatek, 10 pięcioletników i 11 sześciolatków) i oddziału III – 23 dzieci (tj. 6 pięcioletników i 17 sześciolatków). Natomiast

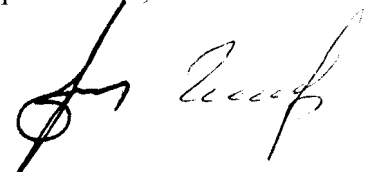
³ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

w arkuszu organizacyjnym zaplanowano, że do 3 oddziałów będzie uczęszczać 63 dzieci, w tym: 9 trzylatków, 12 czterolatków, 14 pięciolatków i 28 sześciolatków;

- do Przedszkola Nr 3 w Sokółce, o 125 miejscach, uczęszczało łącznie 108 dzieci, w tym do: oddziału I – 32 dzieci w wieku 2,5 – 3 lat (tj. 15 dzieci poniżej 3 lat i 17 trzylatków), oddziału II – 29 dzieci (tj. 8 trzylatków i 21 czterolatków), oddziału III – 27 dzieci (tj. 4 czterolatków i 23 pięciolatków) i oddziału IV – 28 dzieci (tj. 4 pięciolatków i 24 sześciolatków). Natomiast w arkuszu organizacyjnym zaplanowano, że do 4 oddziałów będzie uczęszczać 95 dzieci, w tym: 26 trzylatków, 20 czterolatków, 26 pięciolatków i 23 sześciolatków;
- do Przedszkola Nr 4 w Sokółce, o 125 miejscach, uczęszczało łącznie 112 dzieci, w tym do: oddziału I – 31 dzieci (tj. 5 dzieci poniżej 3 lat, 13 trzylatków i 13 czterolatków), oddziału II – 26 dzieci (tj. 2 czterolatków, 15 pięciolatków i 9 sześciolatków), oddziału III – 27 dzieci (tj. 1 dziecko poniżej 3 lat, 9 czterolatków i 17 pięciolatków) i oddziału IV – 28 dzieci (tj. 2 pięciolatków, 25 sześciolatków i 1 siedmiolatek). Natomiast w arkuszu organizacyjnym, że do 4 oddziałów będzie uczęszczać 91 dzieci, w tym: 11 trzylatków, 17 czterolatków, 29 pięciolatków i 34 sześciolatków;
- do Przedszkola Nr 5 w Sokółce, o 75 miejscach, uczęszczało łącznie 75 dzieci, w tym do: oddziału I – 22 dzieci (tj. 5 dzieci poniżej 3 lat, 16 trzylatków i 1 czterolatek), oddziału II – 30 dzieci (tj. 1 trzylatek, 16 czterolatków i 13 pięciolatków) i oddziału III – 24 dzieci (tj. 9 czterolatków i 15 pięciolatków). Natomiast w arkuszu organizacyjnym zaplanowano, że do 3 oddziałów będzie uczęszczać 68 dzieci, w tym: 21 trzylatków, 22 czterolatków i 25 pięciolatków;

b) w roku szkolnym 2008/2009:

- do Przedszkola Nr 1 w Sokółce, o 125 miejscach, do 4 oddziałów uczęszczało łącznie 103 dzieci, w tym do: oddziału I - 27 dzieci (tj. 11 trzylatków i 16 czterolatków), oddziału II - 29 dzieci (tj. 7 czterolatków i 22 pięciolatków), oddziału III – 17 dzieci sześciolatków i oddziału IV – 30 dzieci (tj. 8 pięciolatków i 22 sześciolatków). Natomiast w arkuszu organizacyjnym zaplanowano, że do 4 oddziałów będzie uczęszczać 99 dzieci, w tym: 10 trzylatków, 23 czterolatków, 26 pięciolatków i 40 sześciolatków;
- do Przedszkola Nr 2 w Sokółce, o 100 miejscach, uczęszczało łącznie 73 dzieci, w tym do: oddziału I – 28 dzieci (tj. 1 dziecko poniżej 3 lat, 13 trzylatków i 14 czterolatków), oddziału II – 21 dzieci (tj. 2 czterolatków, 14 pięciolatków i 5 sześciolatków) i oddziału III – 24 dzieci sześciolatków. Natomiast w arkuszu organizacyjnym zaplanowano, że do 3

- oddziałów będzie uczęszczać 69 dzieci, w tym: 13 trzylatków, 13 czterolatków, 14 pięciolatków i 29 sześciolatków;
- do Przedszkola Nr 3 w Sokółce, o 125 miejscach, uczęszczało łącznie 118 dzieci, w tym do: oddziału I – 28 dzieci (tj. 5 dzieci poniżej 3 lat i 23 trzylatków), oddziału II – 30 dzieci (tj. 4 trzylatków i 26 czterolatków), oddziału III – 31 dzieci (tj. 6 pięciolatków i 25 sześciolatków) i oddziału IV – 29 dzieci (tj. 4 czterolatków i 25 pięciolatków). Natomiast w arkuszu organizacyjnym zaplanowano, że do 4 oddziałów będzie uczęszczać 100 dzieci, w tym: 25 trzylatków, 25 czterolatków, 25 pięciolatków i 25 sześciolatków;
 - do Przedszkola Nr 4 w Sokółce, o 125 miejscach, uczęszczało łącznie 114 dzieci, w tym do: oddziału I – 31 dzieci (tj. 4 poniżej 3 lat, 16 trzylatków i 11 czterolatków) oddziału II – 28 dzieci (tj. 13 pięciolatków i 15 sześciolatków), oddziału III – 24 dzieci (tj. 7 czterolatków i 17 sześciolatków) i oddziału IV – 31 dzieci (tj. 8 poniżej 3 lat, 7 trzylatków, 10 czterolatków i 6 pięciolatków). Natomiast w arkuszu organizacyjnym zaplanowano, że do 4 oddziałów będzie uczęszczać 93 dzieci, w tym: 18 trzylatków, 18 czterolatków, 26 pięciolatków i 31 sześciolatków;
 - do Przedszkola Nr 5 w Sokółce, o 75 miejscach, do dwóch oddziałów uczęszczało łącznie 60 dzieci, w tym do: oddziału II – 27 dzieci (tj. 17 trzylatków i 10 czterolatków) i oddziału III- 33 dzieci (tj. 7 czterolatków i 26 pięciolatków). Natomiast w arkuszu organizacyjnym zaplanowano, że do 3 oddziałów będzie uczęszczać 75 dzieci, w tym: 28 trzylatków, 17 czterolatków i 30 pięciolatków;

c) w roku szkolnym 2009/2010 (I semestr)

- do Przedszkola Nr 1 w Sokółce, o 125 miejscach, do 4 oddziałów uczęszczało, łącznie 103 dzieci, w tym do: oddziału I - 27 dzieci (tj. 14 trzylatków i 13 czterolatków, oddziału II - 29 dzieci (tj. 5 czterolatków i 24 pięciolatków), oddziału III - 20 dzieci sześciolatków i 1 pięcioletnie oraz do oddziału IV – 21 dzieci sześciolatków i 5 dzieci pięcioletnie. Natomiast w arkuszu organizacyjnym zaplanowano, że do 4 oddziałów będzie uczęszczać 100 dzieci, w tym: 14 trzylatków, 18 czterolatków, 28 pięciolatków i 40 sześciolatków;
- do Przedszkola Nr 2 w Sokółce, o 100 miejscach, uczęszczało łącznie 80 dzieci, w tym do: oddziału I – 28 dzieci w wieku (tj. 4 dzieci poniżej 3 lat, 15 trzylatków i 9 czterolatków), oddziału II – 26 dzieci (tj. 1 czterolatek, 7 pięciolatków, 17 sześciolatków i 1 siedmiolatek) i oddziału III – 26 dzieci (tj. 12 czterolatków i 14 pięciolatków). Natomiast w arkuszu organizacyjnym zaplanowano, że do 3 oddziałów będzie uczęszczać 63 dzieci, w tym: 13 trzylatków, 15 czterolatków, 17 pięciolatków i 18 sześciolatków;

- do Przedszkola Nr 3 w Sokółce, o 125 miejscach, uczęszczało łącznie 110 dzieci, w tym do: oddziału I – 27 dzieci w wieku 3 lat (tj. 2 dzieci poniżej 3 lat i 25 trzylatków), oddziału II – 30 dzieci w wieku 4 lat, oddziału III – 25 dzieci pięcioletnich i oddziału IV – 28 dzieci w wieku 6 lat. Natomiast w arkuszu organizacyjnym zaplanowano, że do 4 oddziałów będzie uczęszczać 109 dzieci, w tym do poszczególnych oddziałów: 25 trzylatków, 28 czterolatków, 28 pięciolatków i 28 sześciolatków;
- do Przedszkola Nr 4 w Sokółce, o 125 miejscach, uczęszczało łącznie 97 dzieci, w tym do: oddziału I – 22 dzieci (tj. 8 poniżej 3 lat i 14 trzylatków), oddziału II – 23 dzieci (tj. 4 czterolatki i 19 pięciolatków), oddziału III – 25 dzieci sześciolletnich i oddziału IV – 27 dzieci (tj. 7 trzylatków i 20 czterolatków). Natomiast w arkuszu organizacyjnym zaplanowano, że do 4 oddziałów będzie uczęszczać 84 dzieci, w tym: 20 trzylatków, 22 czterolatków, 17 pięciolatków i 25 sześciolatków;
- do Przedszkola Nr 5 w Sokółce, o 75 miejscach, do dwóch oddziałów uczęszczało łącznie 50 dzieci, w tym do: oddziału II – 26 dzieci (tj. 16 trzylatków i 10 czterolatków) i oddziału III - 26 dzieci (tj. 13 czterolatków i 13 pięciolatków). Natomiast w arkuszu organizacyjnym zaplanowano, że do 3 oddziałów będzie uczęszczać 64 dzieci, w tym: 13 trzylatków, 16 czterolatków i 35 pięciolatków. (Dowód: akta kontroli, str. 39 – 42)

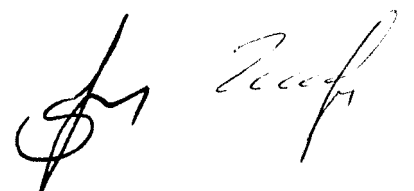
Z powyższych danych wynika, że w roku szkolnym:

- 2007/2008 do 13 (z 18) oddziałów w 5 przedszkolach uczęszczało od 26 do 32 dzieci,
- 2008/2009 do 13 (z 17) oddziałów uczęszczało od 26 do 33 dzieci
- 2009/2010 (I semestr) do 12 oddziałów (z 17) uczęszczało od 26 do 30 dzieci.

Zgodnie z wymogami § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół⁴, liczba dzieci w oddziale nie może przekraczać 25.

Zastępca Burmistrza Sokółki wyjaśnił, że „Powodem przekroczenia dopuszczalnej liczby dzieci w części oddziałów samorządowych przedszkoli była potrzeba minimalizowania kosztów funkcjonowania przedszkoli, co wiązało się z ograniczeniem liczby oddziałów. Jednocześnie nadmieniam, że z wieloletniej praktyki wynika, że część dzieci 3 – 5 letnich wypisuje się w trakcie roku szkolnego z przedszkoli i tym samym liczba dzieci w poszczególnych oddziałach ulega stopniowemu zmniejszeniu”.

(Dowód; akta kontroli, str. 29 – 30)

⁴ Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.

Z dokonanej przez specjalistę ds. edukacji wczesnoszkolnej (powołanego w trybie art. 49 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵) oceny działalności, w latach szkolnych 2007/2008, 2008/2009 i 2009/2010 (I semestr), Przedszkola Nr 2 w Sokółce i Oddziału Przedszkolnego zorganizowanego w Szkole Podstawowej Nr 1 w Sokółce w zakresie edukacji przedszkolnej oraz opieki i wychowania, wynika, że ww. okresie w obu placówkach:

- stosowano programy wychowania przedszkolnego dopuszczone do użytku szkolnego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Programy były zatwierdzone przez dyrektorów tych placówek oraz zawierały uszczegółowione cele i treści kształcenia i wychowania zawarte w podstawach programowych,
- wymagane dokumenty, tj. ramowy rozkład dnia, plany miesięczne i plany roczne współpracy z rodzicami zostały ustalone przez dyrektora Przedszkola Nr 2 i Szkoły Podstawowej Nr 1 w Sokółce oraz zatwierdzone przez radę pedagogiczną i dostosowane do możliwości i warunków placówki,
- w ramowym rozkładzie dnia dokładnie i w odpowiednich proporcjach określono: ramy czasowe, w których dzieci przebywają w placówce, rozkład posiłków, organizację zajęć dydaktyczno-wychowawczych, pobyt dzieci na świeżym powietrzu, czas na swobodną zabawę oraz czynności opiekuńcze, samoobsługowe i organizacyjne. Przeprowadzona kontroli NIK w Przedszkolu Nr 2 w Sokółce wykazała, że w 3 oddziałach tej placówki, w listopadzie 2009 r. i lutym 2010 r., realizowano w odpowiednich proporcjach czasowych wszystkie zadania i czynności wynikające z przyjętych ramowych rozkładów dnia,
- zaprezentowane przez nauczycieli plany zajęć z dziećmi były spójne z podstawą programową wychowania przedszkolnego oraz realizowanym programem,
- cele postawione przez nauczycieli (w trakcie hospitowanych zajęć) zostały zrealizowane, a metody i formy pracy dobrane właściwie. Wysoko oceniono przygotowanie nauczyciela do zajęć oraz stworzenie dzieciom bardzo dobrych warunków do twórczej aktywności,
- działalność pedagogiczna w Przedszkolu Nr 2 i Oddziale Przedszkolnym przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Sokółce przebiegała w prawidłowy sposób. Proces wspomaganie rozwoju, wychowania i kształcenia był realizowany zgodnie z ustaleniami pedagogiki przedszkolnej.

(Dowód; akta kontroli, str. 160 - 169)

⁵ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701.

3. Organizacja rocznego obowiązkowego wychowania przedszkolnego dzieci sześciolletnich

3.1. Liczbę dzieci sześciolletnich z gminy Sokółka, realizujących obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, latach szkolnych 2007/2008, 2008/2009 i 2009/2010 (I semestr), przedstawiono w poniższym zestawieniu:

Liczba dzieci sześciolletnich, realizujących obowiązkowe wychowanie przedszkolne	Rok szkolny 2007/2008	Rok szkolny 2008/2009	Rok szkolny 2009/2010 (I sem.)
W przedszkolach	119	125	111
W oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych na terenie gminy	118	113	90
W przedszkolach poza gminą	0	0	0
W oddziałach przedszkolnych poza gminą	0	0	0
Liczba dzieci sześciolletnich spoza gminy, realizujących wychowanie przedszkolne:			
- w przedszkolach,	1	0	1
- w oddziałach przedszkolnych w szkołach	0	1	1

(Dowód: akta kontroli, str. 43)

3.2. Z analizy organizacji obowiązkowego wychowania przedszkolnego dzieci sześciolletnich z terenu gminy Sokółka w latach szkolnych 2007/2008, 2008/2009 i 2009/2010 (I semestr) wynika, że:

- dyrektor każdej szkoły, w styczniu 2006, 2007 i 2008 roku, otrzymywał z Wydziału Ewidencji i Organizacji Urzędu, wykaz wszystkich dzieci pięcioletnich zameldowanych w obwodzie danej szkoły i urodzonych odpowiednio w 2001, 2002 i 2003 roku, które z dniem 1 września 2007, 2008 i 2009 roku powinny być objęte rocznym wychowaniem przedszkolnym. W wykazie tym wyszczególniano: numer PESEL dziecka, jego nazwisko i imię, nazwisko rodowe matki, imię ojca, datę i miejsce urodzenia dziecka oraz miejsce i datę jego zameldowania. Ponadto w przypadku gdy do obwodu szkoły zostanie zameldowane dziecko w trakcie roku szkolnego, Urząd powiadamia dyrektora właściwej szkoły o tym fakcie,
- w każdej z 10 szkół podstawowych z terenu gminy Sokółka (3 szkoły w Sokółce i 7 szkół z terenu gminy) prowadzono księgę ewidencji, zawierającą dane określone w § 3a ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji⁶. Do ww. ksiąg wpisywano: nazwisko i imię dziecka, datę i miejsce jego urodzenia, adres zamieszkania dziecka, nazwisko i imiona rodziców lub

⁶ Dz. U. Nr 23, poz. 225 ze zm.

opiekunów prawnych wraz z ich adresami zamieszkania oraz rok szkolny, w którym dziecko rozpoczęło edukację w oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub przedszkolu, a także rok szkolny, w którym rozpoczęło naukę w I klasie danej szkoły podstawowej,

- dyrektor każdej szkoły otrzymywał z właściwych placówek wychowania przedszkolnego (we wrześniu 2007, 2008 i 2009 roku) wykazy dzieci, które rozpoczęły w roku szkolnym 2007/2008, 2008/2009 i 2009/2010 roczne przygotowanie przedszkolne. Wykazy te porównywał z danymi zawartymi w księdze ewidencji w celu określenia liczby dzieci nierealizujących tego przygotowania. Do rodziców tych dzieci dyrektor danej szkoły wysyłał pisma o wyjaśnienie przyczyny nierealizowania przez ich dziecko rocznego przygotowania przedszkolnego. Po otrzymaniu odpowiedzi na to zapytanie, weryfikowano prawdziwość otrzymanych informacji, dotyczących przyczyn nieuczęszczania przez dziecko do właściwej placówki wychowania przedszkolnego (np. z powodu wyjazdu z rodzicami za granicę, lub realizacji tego obowiązku w innej miejscowości w latach szkolnych 2007/2008 – 2008/2009). Wszystkie ustalenia uzyskane w wyniku przeprowadzonej weryfikacji ujmowano w księdze ewidencji w rubryce „uwagi”. I tak, w latach szkolnych 2007/2008, 2008/2009 i 2009/2010 (I semestr) 64 dzieci zameldowanych na terenie gminy nie realizowało tego obowiązku w gminnych placówkach wychowania przedszkolnego z powodu wyjazdu z rodzicami za granicę (58 dzieci) oraz innych miejscowości w Polsce (6 dzieci) z tego: 14 dzieci w roku szkolnym 2007/2008, 27 dzieci w roku szkolnym 2008/2009 i 23 dzieci w roku szkolnym 2009/2010;
- w okresie objętym kontrolą kierownicy placówek wychowania przedszkolnego oraz dyrektorzy szkół nie zgłaszali Urzędowi przypadków nierealizowania przez sześciolatnie dzieci obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, gdyż jak wyjaśnił zastępca Burmistrza Sokółki nie odnotowano takiego przypadku.

(Dowód: akta kontroli, str. 29 – 30 i 44 - 46)

3.3. W roku szkolnym 2009/2010 bezpłatny transport i opiekę w czasie przejazdu zapewniono dzieciom uczęszczającym do oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w Szkołach Podstawowych w:

- Starej Rozedrance, do której dowożono 8 dzieci w wieku 6 lat, w tym 2 dzieci do klasy I,
- Boguszach, do której dowożono 10 dzieci w wieku 6 lat i 3 pięciolatek do Punktu Przedszkolnego w Boguszach,
- Starej Kamionce, do której dowożono 3 sześciolatek i 3 pięciolatek,
- Janowszyźnie, do której dowożono 1 sześciolatnie dziecko,

- Malawiczach Dużych, do której dowożono 2 sześciolatków.

Natomiast do oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Geniuszach 4 sześciolatków dojeżdżało autobusem komunikacji publicznej PKS. Rodzicom tych dzieci zwracane były koszty zakupu imiennego, miesięcznego biletu PKS (cena miesięcznego biletu na marzec 2010 roku wynosiła 57,12 zł). Nie zwracano natomiast poniesionych kosztów dojazdów przez opiekunów dzieci (tj. rodziców bądź dorosłych członków rodziny), ponieważ osoby te nie składały stosownych wniosków (udokumentowanych wykupionymi imiennymi biletami miesięcznymi PKS).

Spośród 44 pięciolatków realizujących program rocznego przygotowania przedszkolnego, 3 dzieci mieszkało w odległości powyżej 3 km od siedziby szkoły podstawowej (w Boguszach i było dowożonych nieodpłatnie autobusem szkolnym).

(Dowód: akta kontroli, str. 47)

4. Realizacja prawa dzieci pięcioletnich do rocznego przygotowania przedszkolnego

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku, na terenie Gminy było zameldowanych 222 dzieci w wieku 5 lat (w tym 5 na po był tymczasowy), z tego z prawa do rocznego przygotowania przedszkolnego, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz zmianie niektórych innych ustaw⁷, skorzystało ogółem 168 dzieci, co stanowiło 75,7% tej populacji wiekowej. I tak w roku szkolnym 2009/2010 (I semestr):

- w 5 przedszkolach samorządowych w Sokółce, roczne przygotowanie przedszkolne realizowało ogółem 108 dzieci w wieku 5 lat, z tego w: Przedszkolu Nr 1 – 30 dzieci, Przedszkolu nr 2 – 21 dzieci, Przedszkolu Nr 3 - 25 dzieci, Przedszkolu Nr 4 – 19 dzieci i w Przedszkolu Nr 5 - 13 dzieci,
- w oddziałach przedszkolnych w 7 szkołach podstawowych z tego prawa skorzystało łącznie 44 pięciolatków z tego w: Szkole Podstawowej w: Sokółce (Nr 1) – 1 dziecko, Geniuszach – 5 dzieci, Starej Rozedrance – 11 dzieci, Boguszach – 10 dzieci, Starej Kamionce – 9 dzieci, Janowszczyźnie – 4 dzieci i Malawiczach Dużych – 4 dzieci.
- w 7 punktach przedszkolnych, zorganizowanych przy tych szkołach, z tego prawa skorzystało 16 pięciolatków.

(Dowód: akta kontroli, str. 36 – 40 i 48).

Z oświadczenia Zastępcy Burmistrza Sokółki (z którego sporządzono protokół w trybie 41 ustawy o NIK) wynika, że „Wszystkim pięcioletnim dzieciom, których rodzice lub

⁷ Dz. U. Nr. 56, poz. 458

opiekunowie prawni złożą wniosek o objęcie ich dzieci rocznym przygotowaniem przedszkolnym, Gmina zapewnia pełną realizację tego prawa”.

(Dowód: akta kontroli, str. 28)

5. Ustalenie wysokości opłat za świadczenia placówek wychowania przedszkolnego

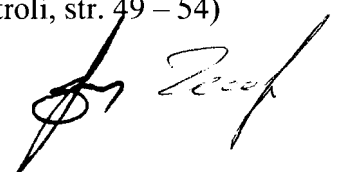
W latach szkolnych 2007/2008, 2008/2009 i 2009/2010 (I semestr) obowiązywały dwie uchwały Rady Miejskiej w Sokółce w sprawie ustalenia opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne prowadzone przez Gminę Sokółka. I tak:

a) w uchwale Rady Miejskiej z dnia 29 listopada 2001 r. (obowiązującej od 1 stycznia 2002 r. do 31 sierpnia 2008 r. i ogłoszonej na tablicy ogłoszeń Urzędu) określono stałą opłatę związaną z pobytem dziecka w przedszkolu ponad czas przeznaczony na realizację podstawy programowej (powyżej 5 godz.) w wysokości 130 zł - bez określenia jednak za jakie świadczenia należność ta jest pobierana. Opłatę tę obniżono o 50% dla dzieci niepełnosprawnych, a dla drugiego i następnych dzieci z danej rodziny do wysokości 90 zł na każde dziecko (§ 2). Innych uregulowań w tym zakresie uchwała nie przewidywała;

b) w uchwale Rady Miejskiej z dnia 27 marca 2008 r. (obowiązującej od 1 września 2008 r. i opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 11 kwietnia 2008 r. Nr 90, poz. 862) ustalono, że:

- Gmina ponosi pełne koszty nauczania i wychowania dzieci w zakresie realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego (§ 1),
- na wniosek rodziców lub opiekunów prawnych dziecka, dyrektor przedszkola może organizować w pełni odpłatne zajęcia dodatkowe wykraczające poza podstawę programową (§ 2). W okresie objętym kontrolą nie składano takich wniosków,
- rodzice lub opiekunowie prawni dziecka korzystającego ze świadczeń przedszkola jedynie w wymiarze pięciogodzinnym i nie korzystającego z posiłków, nie ponoszą opłat za pobyt dziecka w przedszkolu (§ 3 ust. 1),
- rodzice lub opiekunowie prawni dziecka uczęszczającego do przedszkola w wymiarze przekraczającym pięciogodzinny wymiar ustalony dla podstawy programowej wychowania przedszkolnego zobowiązani są do ponoszenia comiesięcznej opłaty stałej (bez określenia za jakie świadczenia) - w przypadku korzystania z przedszkola przez jedno dziecko - w wysokości 12% aktualnie obowiązującego minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie odrębnych przepisów. Natomiast w przypadku korzystania z przedszkola przez drugie oraz trzecie i kolejne dziecko opłata ta wynosi odpowiednio 5% i 3%. Opłaty te obniża się o 50% dla dzieci niepełnosprawnych (§ 3 ust. 2 i 3).

(Dowód: akta kontroli, str. 49 – 54)

W obydwu ww. uchwałach nie określono: katalogu świadczeń odpłatnych (np. za wyżywienie, naukę języków obcych, naukę muzyki, czy gimnastykę korekcyjną) oraz ich cennika wynikającego z kalkulacji ekonomicznej, a także zasad zwrotu części opłaty w przypadkach nieskorzystania przez dziecko w danym okresie z dodatkowych świadczeń. Stosownie do zapisów art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, Rada Gminy nie może ustalać opłaty stałej, gdyż posiada jedynie prawo do ustalania opłat za konkretne, indywidualne wskazane świadczenia, przekraczające podstawę programową. Dodatkowo sposób ustalenia odpłatności powinien być oparty na kalkulacji ekonomicznej, a użyta argumentacja racjonalna i należycie uzasadniona⁸

Zastępca Burmistrza Sokółki wyjaśnił, że

- „Powodem nieokreślenia katalogu świadczeń odpłatnych oraz ich cennika, wynikającego z kalkulacji ekonomicznej, a także zasad zwrotu części opłaty w przypadkach nieskorzystania przez dziecko w danym okresie z dodatkowych świadczeń, wynikało z przeoczenia tego wymogu. Przy czym nadmieniam, że w okresie objętym kontrolą w przedszkolach samorządowych nie realizowano świadczeń spoza podstawy programowej wychowania przedszkolnego, od których nie pobieranoby odrębnych dodatkowych opłat od rodziców dzieci”,
 - „Powodem pobierania od rodziców dzieci uczęszczających do przedszkoli samorządowych opłaty stałej, przeznaczonej na częściowe pokrycie kosztów funkcjonowania przedszkoli, była potrzeba oszczędnego gospodarowania środkami publicznymi Gminy, które są ograniczone w stosunku do stale rosnących potrzeb mieszkańców”.
- (Dowód: akta kontroli, str. 29 – 30).

Obydwie uchwały zostały (odpowiednio 4 grudnia 2001 r. i 1 kwietnia 2008 r.) przesłane, w ramach nadzoru prawnego, do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku (RIO) i do Wojewody Podlaskiego w trybie art. 90 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁹.

(Dowód: akta kontroli, str. 175 - 177).

Z rejestru uchwał Rady Miejskiej w Sokółce, zawierającego m. in. adnotacje o wniesionych uwagach, bądź zastrzeżeniach prawnych przez RIO i Wojewodę Podlaskiego, wynika, że zarówno do uchwały Rady Miejskiej Sokółki z 21 listopada 2001 r. jak i z 27 marca 2008 r., organy nadzoru prawnego nie wniosły żadnych uwag i zastrzeżeń.

(Dowód: akta kontroli, str. 178)

⁸ Wyrok z dnia 18 listopada 2009 r. WSA w Gorzowie Wielkopolski syg. akt. II SA/Go 705/09

⁹ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.

Z półrocznych i rocznych, zbiorczych sprawozdań RB – 30 odnoszących się do wszystkich pięciu przedszkoli samorządowych, wynika, że pobrane w 2007 roku przez 5 przedszkoli samorządowych w Sokółce opłaty stałe (§ 0690 – wpływy z różnych opłat) wynosiły 296.545,00 zł, a opłaty za wyżywienie (§ 0830 – wpływy z usług) – 224.860,10 zł, zaś w latach 2008 – 2009 opłaty stałe wyniosły odpowiednio 374.309,00 zł i 553.404,20 zł, a opłaty za wyżywienie: 235.504,11 zł i 251.597,30 zł. Natomiast z ewidencji księgowej wynika, że w I kwartale 2010 r. z tytułu ww. opłat, przedszkola otrzymały łącznie 165.830,50 zł. Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Sokółce z 26 czerwca 2007 r. w sprawie organizacji obsługi finansowej przedszkoli prowadzonych przez Gminę Sokółka, prowadzeniem obsługi finansowo-księgowej tych placówek zajmowało się Przedszkole Samorządowe Nr 4 w Sokółce.

(Dowód: akta kontroli, str. 49 – 54 i 59 – 66 oraz 79 – 81 i 156)

Z informacji uzyskanej od dyrektora Przedszkola Nr 4 w Sokółce (potwierdzonej dołączonymi dokumentami) wynika, że w latach 2007 – 2010 (I kwartał) każda z pięciu dyrektorek przedszkola:

- 1) złożyła pisemne oświadczenie, że „przyjmuje do stosowania zasady rachunkowości i instrukcję systemu funkcjonowania kontroli wewnętrznej i obiegu dokumentów finansowo-księgowych” opracowane – dla wszystkich placówek – przez dyrektora Przedszkola Nr 4 w Sokółce oraz pisemne upoważnienie „do dokonywania operacji księgowo-finansowych” oraz „do zatwierdzania przelewów bankowych i czeków gotówkowych” przez dyrektora ww. Przedszkola,
- 2) sporządzała plan finansowy zakładu budżetowego na dany rok, obejmujący m. in. przychody, w tym dotacje z budżetu Gminy oraz wydatki, który zatwierdzał Burmistrz Sokółki,
- 3) przedkładała do księgowości Przedszkola Nr 4 w Sokółce m. in. wszystkie faktury i rachunki dotyczące poniesionych wydatków przez dane przedszkole oraz dokumenty niezbędne do naliczanie wynagrodzeń pracowniczych. Dokumenty te były sprawdzone pod względem merytorycznym i zatwierdzone do wypłaty przez właściwego dyrektora (dysponenta środków), a następnie sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym przez główną księgową Przedszkola Nr 4 w Sokółce (prowadzącą księgi rachunkowe wszystkich przedszkoli samorządowych) i zakwalifikowane do ujęcia w księgach rachunkowych danego przedszkola ze wskazaniem działu, rozdziału i paragrafu klasyfikacji budżetowej,

4) składała do księgowości Przedszkola Nr 4 wnioski o zaliczkę na zakup produktów żywnościowych i innych materiałów, a następnie jej rozliczenie, do którego dołączała dokumenty księgowe potwierdzające poniesione wydatki. Dokumenty te były sprawdzone pod względem merytorycznym i zatwierdzone do wypłaty przez właściwego dyrektora, a następnie sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym przez główną księgową Przedszkola Nr 4 w Sokółce,

5) posiadała wyodrębnioną analitykę księgową, umożliwiającą zaksięgowanie wszystkich uzyskanych przychodów i poniesionych wydatków przez kierowaną placówkę oraz ustalenie sald końcowych na rachunku bankowym danego przedszkola. Wszystkie uzyskane przychody przez dane przedszkole, głównie z tytułu uzyskanych dotacji z budżetu Gminy, opłat stałych oraz opłat za wyżywienie i odsetek bankowych wpływały na jedno konto bankowe, z którego główna księgową – po akceptacji przelewu bankowego lub czeku gotówkowego przez dyrektora i główną księgową Przedszkola Nr 4 – opłacała wszystkie zobowiązania danego przedszkola – co ujmowała w księgach rachunkowych poszczególnych placówek.

(Dowód: akta kontroli, str. 117 - 156)

Z informacji uzyskanej od 4 dyrektorów Przedszkoli Nr 1, Nr 3, Nr 4 i Nr 5 w Sokółce oraz z ustaleń kontroli NIK przeprowadzonej w Przedszkolu Nr 2 w Sokółce - wynika, że w placówkach tych nie realizowano – w ramach pobieranej od rodziców dzieci opłaty stałej – dodatkowych zajęć wykraczających poza podstawę programową wychowania przedszkolnego określoną w a) załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół¹⁰ oraz b) w rozporządzeniu z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół¹¹ (obowiązującym od 1.09.2009 r.). W placówkach tych organizowano natomiast – na wniosek rodziców – dodatkowe zajęcia wykraczające poza podstawę programową, tj. naukę języka angielskiego, zajęcia z rytmiki i zajęcia z gimnastyki korekcyjnej, za które rodzice płacili bezpośrednio osobom prowadzącym te zajęcia.

(Dowód: akta kontroli, str. 109 - 116)

Z informacji uzyskanych z dwóch największych przedszkoli (Nr 1 i Nr 3) wynika, że rodzice terminowo regulują należne opłaty, z wyjątkiem sporadycznych przypadków regulowania tych płatności z miesięcznym opóźnieniem. (Dowód: akta kontroli, str. 55 - 58)

¹⁰ Dz. U. Nr 51, poz. 458 ze zm.

¹¹ Dz. U. Nr 4, poz. 17.

6. Finansowanie placówek wychowania przedszkolnego prowadzonych przez gminę oraz dotowanie przedszkoli prowadzonych przez inne organy

Wielkość dochodów planowanych i uzyskanych oraz wysokość wydatków planowanych i zrealizowanych przez gminę w latach 2008 – 2010 (I kwartał), z uwzględnieniem dochodów i wydatków placówek wychowania przedszkolnego oraz ich źródeł, przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	2008 r.			2009 r.			2010 r. (I kwartał)		
	Plan po zmian.	Wykonanie	% [3:2]	Plan po zmianach	Wykonanie	% [6:5]	Plan po zmian.	Wykonanie	% [9:8]
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Dochody ogółem, w tym:	53.726.230	54.701.718	101,8	58.152.292	60.511.968	104,1	61.711.614	16.939.236	27,5
1) część oświatowa subwencji ogólnej dla j.s.t. (dz. 758)	11.471.069	11.471.069	100	11.998.564	11.998.564	100	14.302.833	5.01.090	38,5
2) dotacje celowe z budż. państwa na realizację oświatowych zadań własnych gminy (łącznie w dz. 801 i 854)	1.506.783	1.112.227	73,8	761.293	454.993	59,8	628.758	428.758	68,2
3) inne dochody (własne)	0	0		0	0		0	0	
Wydatki ogółem, w tym:	54.058.865	50.863.341	94,1	71.709.187	68.597.133	95,7	60.443.091	13.328.875	22,0
1) oświata i wychowanie (dz. 801)	21.160.257	20.618.605	97,4	20.833.804	20.195.922	96,9	26.691.043	6.360.397	23,8
w tym:									
- szkoły podstawowe i oddziały przedszkolne*	11.628.067	11.370.616	97,8	10.672.985	10.615.130	99,5	13.986.617	3.403.058	24,3
- przedszkola,	2.349.400	2.349.400	100	2.121.488	2.121.488	100	2.458.321	722.674	29,4
- przedszkola specjalne,	0	00		0	0		0		
- inne formy wychowania przedszkolnego**	0	0		0	0		0		
- dowożenie uczniów do szkół	777.000	621.159	79,9	948.900	616.264	64,9	944.000	160.014	17,0
2) edukacyjna opieka wychowawcza (dz. 854), w tym:	1.405.057	1.013.895	72,2	1.324.108	997.976	75,4	1.057.826	183.827	17,4
- przedszkola	0	0		0	0		0	0	
- przedszkola specjalne	0	0		0	0		0	0	

*w ewidencji księgowej Urzędu Miejskiego nie ma wyodrębnionych wydatków na oddziały przedszkolne – są one ujęte razem z wydatkami danej szkoły podstawowej

** Gmina w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego), dotyczącego realizacji dwóch projektów „Zapraszamy do przedszkoli i klubów przedszkolaka”, utworzyła w 2008 r. – 5 zespołów wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2008/2009, na który otrzymała w 2008 r. - 66.740 zł, z czego wydatkowano 66.216 zł (99,2%). Natomiast w roku szkolnym 2009/2010 - utworzono 7 punktów przedszkolnych. Na realizację tych projektów Gmina otrzymała w 2009 r (w dziale 853 – pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej) – 223.029 zł, z czego wydatkowano – 192.364 zł (86,2%). Natomiast na 2010 r. Instytucja Pośrednicząca (tj. Samorząd Województwa Podlaskiego) przyznała kwotę 281.366 zł, z czego w I kwartale wydatkowano 69.447 zł (24,7%).

(Dowód: akta kontroli, str. 67)

Z analizy zrealizowanych w latach 2008 – 2010 (I kwartał) dochodów i wydatków na zadania oświatowe oraz stosowanych procedur przy udzielaniu dotacji jednej niepublicznej placówce wychowania przedszkolnego wynika, że:

- 1) udział wydatków na zadania oświatowe w wydatkach ogółem gminy wynosił: 42,5% w 2008 roku, 30,9% w 2009 r i 49,1% w I kwartale 2010 roku,
- 2) wydatki poniesione, w latach 2008 – 2009, na placówki wychowania przedszkolnego (przedszkola) zrealizowano zgodnie z planem. Natomiast w niższej wysokości niż zaplanowano zrealizowano wydatki na dowożenie dzieci i uczniów do oddziałów przedszkolnych i szkół o 155.841 zł w 2008 r. i o 332.636 zł w 2009 roku. Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że „Urząd odstąpił w 2008 roku od zakupu dziewięcioosobowego autobusu do przewozu dzieci do szkół i oddziałów przedszkolnych, na rzecz zakupu w 2009 roku większego autobusu, który miał być dofinansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Zakup ten – na wniosek PFRON - został jednak przełożony na lipiec 2010 rok, z powodu braku możliwości dofinansowania zakupu tego autobusu w 2009 roku. Jednocześnie nadmieniam, że odstąpienie od tego zakupu nie miało wpływu na pogorszenie warunków dowożenia dzieci do szkół i placówek wychowania przedszkolnego, ponieważ nowy autobus zastąpi dotychczas użytkowany, który ma już 10 lat”.

(Dowód: akta kontroli, str. 29 - 30);

- 3) w latach 2008 – 2009 na bieżące wydatki przedszkoli przeznaczono odpowiednio 2.863.974 zł i 3.086.356 zł, z tego na: wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 2.129.487 zł i 2.397.158 zł (tj. 74,4% i 77,7% ogółu wydatków), zakup produktów żywnościowych – 210.741 zł i 231.375 zł (7,3% i 7,5%), utrzymanie obiektów – 410.711 zł i 455.791 zł (14,3% i 14,7%), remonty i konserwacje – 111.420 zł i 0 zł (3,9% i 0%) i na pomoce dydaktyczne – 1.613 zł i 2.031 zł (po 0,1%). Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że „planowane i przekazywane środki na przeprowadzenie niezbędnych remontów i utrzymanie przedszkoli oraz wyposażenie ich w pomoce dydaktyczne były wystarczające i wynikały ze zgłaszanych potrzeb w tym zakresie przez dyrektorów tych placówek”.

(Dowód: akta kontroli, str. 29 - 30)

Wydatkowane w latach 2008 – 2009 kwoty na wyżywienie były odpowiednio o 24.763 zł i 20.222 zł niższe od przychodów z tego tytułu, wynoszących odpowiednio 235.504 zł i 251.597 zł. Z informacji uzyskanej od dyrektora Przedszkola Nr 4 w Sokółce wynika, że nadwyżka środków otrzymanych z opłat z tytułu wyżywienia dzieci w przedszkolach, w stosunku do poniesionych wydatków na to zadanie wynikała głównie z faktu, że w przypadku nieobecności dziecka w przedszkolu trwającej do trzech kolejnych dni, nie dokonywano zwrotu dziennej stawki żywieniowej.

(Dowód: akta 117 – 119)

Handwritten signature and initials, likely of the official responsible for the report.

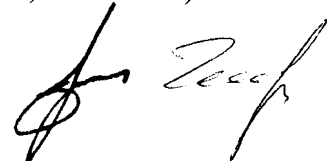
Zgodnie z postanowieniami uchwały Rady Miejskiej Sokółki z 27 marca 2008 r. w sprawie ustalenia zasad korzystania ze stołówek szkolnych i wysokości wnoszonych opłat:

- stawka za wyżywienie całodzienne w przedszkolach, składające się z 3 posiłków wynosi 3,60 zł netto dla dzieci i 7,40 zł netto dla personelu (w tym: 50 % stawki przeznacza się na obiad i po 25% - na śniadanie i podwieczorek),
- przy ustalaniu wysokości opłat wnoszonych za korzystanie przez wychowanków z posiłków uwzględniano jedynie wysokość kosztów produktów wykorzystanych do przygotowania posiłków (w wysokości 3,60 zł dziennie dla jednego dziecka),
- wysokość opłaty za skorzystanie z posiłków przez personel ustalono w wysokości kosztów produktów wykorzystanych do przygotowania posiłku (3,60 zł) oraz kosztów wynagrodzeń pracowników wraz z pochodnymi i kosztów utrzymania stołówki w przyjętym jednomiesięcznym okresie rozliczeniowym (3,80 zł),
- zwrotowi podlega, w przypadku przedszkoli, opłata wniesiona za wyżywienie - w przypadku nieobecności dziecka trwającej dłużej niż 3 dni.

(Dowód: akta kontroli, str. uchwała 157 - 159)

- 4) w 2008 roku średniomiesięczna wysokość wydatków budżetowych Gminy na jedno dziecko w przedszkolach samorządowych wyniosła 531,49 zł, a w 2009 roku – 454,66 zł. Zmniejszenie w 2009 r. o 76,83 zł wydatków Gminy na jedno dziecko w porównaniu do 2008 r. było spowodowane mniejszymi wpływami z tytułu niewnoszenia opłat stałych przez rodziców dzieci uczęszczających do Przedszkola w wymiarze 5 godzin;
- 5) na terenie gminy Sokółka nie funkcjonowało żadne przedszkole publiczne prowadzone przez inne organy oraz przedszkole niepubliczne i tym samym Gmina nie przyznawała dotacji na ich prowadzenie, o których mowa w art. 80 ust. 2 i art. 90 ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Rada Miejska w Sokółce wydała jednak 27 maja 2008 r. uchwałę w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych przedszkoli oraz szkół podstawowych (...) na terenie gminy Sokółka. W uchwale tej ujęto: zasady przyznawania dotacji przedszkolom niepublicznym (łącznie z zakresem danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji) wynikające z art. 80 ust. 2 powołanej ustawy o systemie oświaty oraz terminy (do 10 dnia miesiąca po upływie kwartału) i zasady jej rozliczania (na formularzu, stanowiącym załącznik nr 3 do ww. uchwały Rady Miejskiej) – wynikające z zapisów art. 80 ust. 4 ww. ustawy.

(Dowód: akta kontroli, str. 67 - 78)

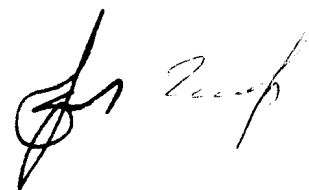
7. Nadzór Gminy nad działalnością przedszkoli w zakresie spraw finansowych i administracyjnych

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie nie określono zasad prowadzenia nadzoru nad działalnością podległych przedszkoli i szkół, a także nie przeprowadzano w tych placówkach kontroli w zakresie sprawowanego nadzoru administracyjno-finansowego, o których mowa w art. 34a ustawy o systemie oświaty. (Dowód: akta kontroli, str. 28)

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że „Poprzez częste (nieudokumentowane) wizyty w placówkach wychowania przedszkolnego posiadałem aktualne rozeznanie dotyczące prawidłowości prowadzenia tych placówek w zakresie przebiegu nauczania, wychowania i opieki oraz zapewnienia w nich bezpiecznych i higienicznych warunków. Jednocześnie nadmieniam, że organizacja przedszkoli była zgodna z zatwierdzonymi arkuszami organizacyjnymi. Ponadto wraz ze Skarbnikiem Gminy analizowałem plany finansowe tych placówek oraz ich wykonanie wykazane w sprawozdaniach RB-30, które potwierdzały prowadzenie prawidłowej gospodarki finansowej”. (Dowód: akta kontroli, str. 29 - 30)

7.2. Na terenie gminy w roku szkolnym 2008/2009 funkcjonowało 5 zespołów wychowania przedszkolnego, do których uczęszczało 67 dzieci w wieku od 3 do 5 lat, a w roku szkolnym 2009/2010 (I semestr) 7 punktów przedszkolnych, do których uczęszczało 95 dzieci w wieku od 3 do 5 lat. Wszystkie te placówki posiadały pozytywne opinie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokółce oraz Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sokółce o zapewnieniu w lokalu, w którym mają być prowadzone zajęcia w ramach punktu lub zespołu, bezpiecznych warunków pobytu dzieci. Organizację tych placówek określono w dwóch uchwałach Rady Miejskiej w Sokółce, stosownie do postanowień § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (obowiązującego do 31 sierpnia 2008 r.) oraz § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (obowiązującego od 1 września 2009 r.). I tak:

- a) w uchwale z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie utworzenia na terenie Gminy Sokółka zespołów wychowania przedszkolnego – Klubów Przedszkolaka zapisano m. in., że:
- minimalny dzienny wymiar godzin zajęć prowadzonych w tych placówkach, w czasie którym realizowana jest podstawa programowa wychowania przedszkolnego wynosi 3 godziny, a tygodniowy wymiar godzin tych zajęć wynosi – 20 godzin,

- w każdej placówce będą organizowane dla wszystkich dzieci dodatkowe, nieodpłatne zajęcia logopedyczne w wymiarze 4 godzin miesięcznie,
- terminy przerw pracy Klubów Przedszkolaka są zgodne z terminami ferii i przerw świątecznych w szkołach podstawowych, w których zlokalizowane są te Kluby,
- zajęcia będą prowadzone w grupach od 3 do 15 dzieci, w pomieszczeniach zapewniających bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,

b)) w uchwale z dnia 12 października 2009 r. w sprawie utworzenia na terenie Gminy Sokółka punktów przedszkolnych – Klubów Przedszkolaka zapisano m. in., że:

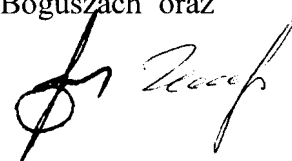
- minimalny dzienny wymiar godzin zajęć prowadzonych w tych placówkach, w czasie którym realizowana jest podstawa programowa wychowania przedszkolnego wynosi 5 godzin, a tygodniowy wymiar godzin tych zajęć wynosi – 25 godzin,
- w każdej placówce będą organizowane dla wszystkich dzieci dodatkowe, nieodpłatne zajęcia logopedyczne oraz nauka języka angielskiego i gimnastyka korekcyjna w wymiarze po 4 godziny miesięcznie na każdy rodzaj zajęć,
- terminy przerw pracy Klubów Przedszkolaka są zgodne z terminami ferii i przerw świątecznych w szkołach podstawowych, w których zlokalizowane są te Kluby,
- zajęcia będą prowadzone w grupach od 3 do 20 dzieci, w pomieszczeniach zapewniających bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. (Dowód: akta kontroli, str. 15 - 26)

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że „postanowienia zawarte w uchwałach Rady Miejskiej w sprawie utworzenia zespołów wychowania przedszkolnego i punktów przedszkolnych na terenie gminy Sokółka były w całości realizowane, co potwierdzałem podczas przeprowadzanych w tych placówkach wizytacji oraz w trakcie organizowanych przeze mnie narad z dyrektorami poszczególnych szkół w których te placówki funkcjonują”.

(Dowód: akta kontroli, str. 29 - 30)

Z dokonanej przez specjalistę ds. edukacji wczesnoszkolnej (powołanego w trybie art. 49 ust. 4 i 5 ustawy o NIK) oceny działalności w roku szkolnym 2008/2009 Zespołu wychowania przedszkolnego w Boguszach i w roku szkolnym 2009/2010 (I semestr) Punktu Przedszkolnego w Boguszach w zakresie edukacji przedszkolnej, opieki i wychowania – wynika, że ww. okresie w obu placówkach:

- przyjęto do realizacji programy wychowania przedszkolnego dopuszczone do użytku szkolnego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Programy były zatwierdzone przez dyrektorów Przedszkola Nr 4 we Sokółce i Szkoły Podstawowej w Boguszach oraz

- zawierały uszczegółowione cele i treści kształcenia i wychowania zawarte w podstawach programowych,
- wymagane dokumenty, tj. ramowy rozkład dnia, plany miesięczne i plany roczne współpracy z rodzicami zostały ustalone przez ww. dyrektorów oraz zatwierdzone przez radę pedagogiczną i dostosowane do możliwości i warunków placówki,
 - w ramowym rozkładzie dnia dokładnie i w odpowiednich proporcjach określono: ramy czasowe, w których dzieci przebywają w placówce, organizację zajęć dydaktyczno-wychowawczych, pobyt dzieci na świeżym powietrzu, czas na swobodną zabawę oraz czynności opiekuńcze, samoobsługowe i organizacyjne,
 - zaprezentowane przez nauczycieli plany zajęć z dziećmi były spójne z podstawą programową wychowania przedszkolnego oraz realizowanym programem,
 - cele postawione przez nauczycielkę (w trakcie hospitowanych zajęć) zostały zrealizowane, a metody i formy pracy dobrane właściwie. Nauczycielka wykazała się dobrą znajomością metodyki, miłym i serdecznym stosunkiem do dzieci. Zaproponowane metody i formy pracy były adekwatne do możliwości rozwojowych małych dzieci (w wieku od 3 do 5 lat). Uwzględniła także bardzo ważny aspekt indywidualizacji pracy z wychowankami,
 - działalność pedagogiczna w Punkcie Przedszkolnym – Klub Przedszkolaka w Boguszach przebiega w prawidłowy sposób. Proces wspomaganie rozwoju, wychowania i kształcenia jest realizowany zgodnie z ustaleniami pedagogiki przedszkolnej.

(Dowód; akta kontroli, str. 170 – 174)

7.2.1. W okresie objętym kontrolą nie przeprowadzono kontroli przebiegu rekrutacji do placówek wychowania przedszkolnego, w których było więc miejsc, niż przyjętych dzieci. Do Urzędu nie wpłynęła dotychczas żadna skarga dotycząca rekrutacji, czy też przebiegu wychowania przedszkolnego.

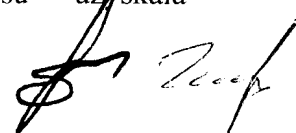
(Dowód: akta kontroli, str. 82)

8. Współdziałanie Gminy z organem sprawującym nadzór pedagogiczny

W okresie objętym kontrolą Urząd nie był powiadamiany przez właściwego Kuratora Oświaty o stwierdzonych przez nadzór pedagogiczny istotnych uchybieniach w działalności podległych placówek wychowania przedszkolnego i tym samym nie otrzymywano żadnych zaleceń lub poleceń w tym zakresie. Kuratorium Oświaty współpracowało natomiast z Gminą w zakresie kreowania lokalnej polityki oświatowej w sferze wychowania przedszkolnego.

I tak:

- a) w grudniu 2008 r. Podlaski Kurator Oświaty ogłosił konkurs pn. „Gmina w trosce o najmłodszych”, w którym wzięła m.in. udział Gmina Sokółka. W wyniku dokonanego rozstrzygnięcia konkursu (w czerwcu 2009 r.) Gmina – jako laureat konkursu – uzyskała

certyfikat „Gmina przyjazna dzieciom”, nadany przez Podlaskiego Kuratora Oświaty i Wojewodę Podlaskiego,

b) na zaproszenie Podlaskiego Kuratora Oświaty, inspektor Urzędu ds. oświaty i polityki społecznej uczestniczył 9 lutego 2010 r. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego (UMWP) w konferencji poświęconej edukacji przedszkolnej, na której dokonał prezentacji projektu realizowanego przez Urząd pn. „Zapraszamy do klubów przedszkolaka”. Projekt ten został zakwalifikowany przez UMWP jako przykład „dobrych praktyk beneficjentów programu”, dotyczącego zmniejszania nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej. (Dowód: akta kontroli, str. 107 - 109)

9. Kwalifikacje, doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli placówek wychowania przedszkolnego

W przedszkolach samorządowych oraz w oddziałach przedszkolnych w roku szkolnym:

- 2007/2008 i 2008/2009 zatrudnionych było ogółem odpowiednio 36 i 41 nauczycieli w tym: 30 i 34 nauczycieli z wyższym wykształceniem z zakresu pedagogiki przedszkolnej lub pedagogiki wczesnoszkolnej, 3 i 3 nauczycieli, którzy ukończyli wyższe studia zawodowe o kierunku pedagogika wczesnoszkolna oraz 3 i 4 nauczycieli z ukończonym Studium Nauczycielskim o kierunku wychowanie przedszkolne (nauczyciele mianowani). Nauczycieli ci posiadali kwalifikacje określone w § 4 pkt 1 i 2 i § 5 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 września 2002 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli¹²,
- 2009/2010 zatrudnionych było 40 nauczycieli, w tym 33 z wyższym wykształceniem z zakresu wychowania przedszkolnego lub pedagogiki wczesnoszkolnej, 3 nauczycieli, którzy ukończyli wyższe studia zawodowe o kierunku pedagogika wczesnoszkolna i 4 z ukończonym Studium Nauczycielskim o kierunku wychowanie przedszkolne. Wszyscy nauczyciele posiadali kwalifikacje określone w § 4 ust. 1 pkt 2 oraz § 4 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli¹³. (Dowód: akta kontroli, str. 83)

¹² Dz. U. Nr 155, poz. 1288 ze zm.

¹³ Dz. U. Nr 50, poz. 400.

9.2. W Budżecie Gminy na lata 2007 – 2010 wyodrębniono środki w wysokości 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli z przeznaczeniem na doksztalcenie i kształcenie nauczycieli w 11 szkołach i 5 przedszkolach samorządowych (łącznie z gimnazjum) prowadzonych przez Gminę, stosownie do postanowień art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela¹⁴. I tak: w 2007 roku wyodrębniono kwotę 84.210 zł, w 2008 roku – 90.640 zł, w 2009 roku – 94.620 zł i w 2010 roku – 108.020 zł.

(Dowód: akta kontroli, str. 84 - 92)

Wielkość planowanych środków przeznaczonych na doksztalcenie i kształcenie nauczycieli w 5 przedszkolach samorządowych i w 9 oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych z terenu gminy Sokółka z uwzględnieniem wielkości środków zawartych we wnioskach dyrektorów tych placówek oraz wielkości środków faktycznie wykorzystanych, przedstawiono w poniższej tabeli:

w zł.

Rok	Wielkość środków zaplanowanych przez gminę (plan po zmianach)	Wielkość środków zawarta we wnioskach dyrektorów placówek wychowania przedszkolnego**	Wielkość środków faktycznie wydatkowanych***	%		
				3 : 2	4 : 3	4 : 2
1	2	3	4	5	6	7
2007	8.080	4.747*	3.069	58,8	64,7	38,0
2008	9.180	8.410	4.393	91,6	52,2	47,9
2009	9.410	8.630	7.831	91,7	90,7	83,2
2010 (I kw.)	11.490	11.490	0	100	-	-
Razem	38.160	33.277	15.293			

* mniejsza o 4.000 zł kwota wnioskowana w stosunku do planu finansowego wynikała z faktu, że dyrektorzy Przedszkoli Nr 1 i Nr 5 nie złożyli w ustawowym terminie zapotrzebowania na te środki.

** kierownicy 5 zespołów wychowania przedszkolnego i 7 punktów przedszkolnych nie składali zapotrzebowania ww. zakresie.

*** otrzymano natomiast ww. okresie odpowiednio: 4.247 zł, 7.870 zł, 8.630 zł i 11.490 zł.

(Dowód: akta kontroli, str. 97)

Z analizy stosowanych w Gminie, w latach 2007 – 2010 (I kwartał), procedur dotyczących doksztalcenia i kształcenia nauczycieli w placówkach wychowania przedszkolnego wynika, że:

- Burmistrz Sokółki w każdym roku wydawał zarządzenie w sprawie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, w którym ustalał m. in. maksymalną kwotę dofinansowania na kształcenie przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli w wysokości do 50% rzeczywiście ponoszonych opłat oraz (w formie załącznika) podział

¹⁴ Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.

środków finansowych na poszczególne placówki oświatowe. Projekty tych dokumentów były (w każdym roku) pozytywnie opiniowane przez Związek Nauczycielstwa Polskiego Zarząd Oddziału w Sokółce. Kwoty planowane w latach 2007 – 2009 były w wyższe od składanych zapotrzebowań o odpowiednio 41,2%, 8,4% i 8,3%, zaś kwota na 2010 rok była równa kwocie wynikającej ze złożonych zapotrzebowań,

- z wyjątkiem dyrektorów Przedszkoli Nr 1 i Nr 5 w Sokółce, pozostali dyrektorzy placówek wychowania przedszkolnego, zgodnie z wymogiem § 2 rozporządzenia z dnia 29 marca 2002 r. Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków¹⁵, złożyli w wymaganym terminie (tj. do 30 listopada danego roku), plany dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli na każdy rok. W dokumentach tych określano: planowaną formę doskonalenia zawodowego, ilość nauczycieli mających brać udział w danym rodzaju doskonalenia zawodowego oraz przewidywane koszty;
- stosownie do postanowień § 6 ust. 3 powołanego wyżej rozporządzenia, dyrektorzy placówek wychowania przedszkolnego składali do Urzędu sprawozdania ze sposobu wykorzystania środków przeznaczonych na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w terminie do 31 marca następnego roku, w których wykazywano: zrealizowane formy doskonalenia zawodowego, miejsce doskonalenia, nauczycieli biorących udział w tych formach oraz wysokość poszczególnych rodzajów poniesionych kosztów. Na lata 2007 - 2010 placówki te otrzymały odpowiednio 4.247 zł, 7.870 zł, 8.630 zł i 11.490 zł, a wydatkowały: 3.069 zł, 4.393 zł, 7.831 zł i 0 zł (w I kw. 2010 r.). Niepełne wykorzystanie otrzymanych środków, w latach 2007 – 2009, (według oświadczenia dyrektora Przedszkola Nr 4 w Sokółce) wynikało z faktu, że część zaplanowanych form doskonalenia zawodowego nauczycieli nie została zrealizowana w wyznaczonych terminach przez organizatorów. Do przedkładanych sprawozdań Urząd nie wnosił uwag i zastrzeżeń.

(Dowód: akta kontroli, str. 28 i 84 - 106)

Poprzez zamieszczenie w protokole kontroli niżej wymienionych pouczeń, kontroler NIK informuje Pana Burmistrza o przysługującym mu prawie:

¹⁵

Dz. U. z 2002 r. Nr 46, poz. 430

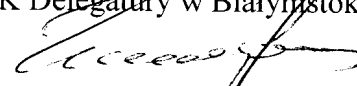

- zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli (art. 55 ust. 1 i 2 ustawy o NIK);
- odmowy podpisania niniejszego protokołu kontroli, z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność, w terminie 7 dni, wyjaśnień dotyczących przyczyn odmowy podpisania protokołu kontroli (art. 57 ust. 1 ustawy o NIK). W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, termin 7 dni – zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy o NIK – biegnie od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozpatrzenia;
- złożenia z własnej inicjatywy na piśmie dodatkowych wyjaśnień co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokole kontroli, w terminie uzgodnionym z kontrolerem (art. 59 ust. 2 ustawy o NIK).

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do księgi ewidencji kontroli pod pozycją nr 2.

Sokółka, dnia 1 czerwca 2010 r.

Główny specjalista kontroli państwowej
z NIK Delegatury w Białymstoku

Janusz Zawirski

Sokółka, dnia 2 czerwca 2010 r.

Burmistrz Sokółki

Stanisław Małachwiej

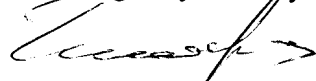
W dniu 1 czerwca 2010 r. jeden egzemplarz protokołu kontroli doręczono Panu Burmistrzowi

– Stanisławowi Małachwiejowi

(Dowód: akta kontroli, str. 179)

Główny specjalista kontroli państwowej

z NIK Delegatury w Białymstoku

Janusz Zawirski